

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

VN/6966/2019-TEM-59
VN/16546/2022

19.9.2022
(SISÄLTÄÄ MÄÄRÄAJAN 31.10.2022)

Jakelussa mainituille

ITÄISEN SUOMEN ELINVOIMAA SELVITTÄNEEN VALTIOSIHTTEERITYÖRYHMÄN ESITYKSET: EU:N ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKAN VAROJEN KOHDISTAMINEN ITÄISEEN SUOMEEN

Tausta

Varautumisen ministerityöryhmä linjasi keväällä, että hallitus selvittää ja valmistelee syksyn 2022 budjettiriiheen mennessä ehdotukset itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavista toimenpiteistä. Varautumisen ministerityöryhmä ohjaa varatumista, joka liittyy Venäjän Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyksen vaikutuksiin.

Ministerityöryhmä asetti valtiosihteerityöryhmän asiakokonaisuuden valmistelua varten. Valtiosihteerityöryhmä antoi loppuraporttinsa 31.8.2022 ja hallitus hyväksyi raporttiin sisältyneet esitykset budjettiriihen yhteydessä.

Valtiosihteerityöryhmän esitykseen sisältyvät seuraavat EU:n alue- ja rakennepoliitikan varojen kohdentamista koskevat kokonaisuudet:

- Kohdennetaan 12 M€ EU:n alue- ja rakennepoliitikan varoja alueellisiin ja ylimalakunnallisiin yhteistyöhankkeisiin, joilla tuetaan esimerkiksi älykkään erikoistumisen mukaisia osaamiskärkiä, ekosysteemyötä, digitalisaatiota sekä vihreää siirtymää. Myös matkailun ympärille pyritään luomaan pysyviä rakenteita muun muassa opiskelupaikkojen, yritysten kanssa tehtävän yhteistyön sekä ulkomaisten opiskelijoiden ja työntekijöiden houuttelemisen keinoin
- Itäisen Suomen matkailun näkyvyyttä parantavaan koordinointi- ja koontitoiminnon käynnistämiseen kohdennetaan 1 M€ EU:n aluekehitysrahoja
- Saimaan matkailun kehittämiseen (esim. Visit Saimaa -hankkeelle) kohdennetaan rahoitusta 0,5 M€ EU:n aluekehitysrahoitusta

Varautumisen ministerityöryhmä seuraa myös jatkossa toimenpiteiden toteutumista.

EU:n alue- ja rakennepoliitikan käytettävissä olevat varat

Itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavien toimenpiteiden toteuttamiseksi tarvittaessa käytettävissä olevat EU:n alue- ja rakennepoliitikan varat:

Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 -ohjelman varat: noin 7,7 miljoonaa euroa

REACT-EU- EAKR: 1,8 milj. euroa

- Pk-yritystoiminnan vahvistaminen erityisesti digitalisaation ja vihreän talouden näkökulmasta (erityistavoite 12.1)
- Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen erityisesti digitalisaation edistämisen ja yhteiskunnan hiilineutraalisuustavoitteen toteutumisen näkökulmasta (et. 12.2)

REACT-EU- ESR: 5,9 milj. euroa

- Digitaalisten taitojen parantaminen (et. 12.3)
- Yritysten ja yrittäjien nopean muutoskyvykkyyden edistäminen (et. 12.4)

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman varat: noin 5,8 miljoonaa euroa

Ottaen huomioon valtiosihteeriöryhmän esitykset, ohjelmasta on tarvittaessa käytettävissä varoja seuraavissa erityistavoitteissa:

EAKR

- Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen (et 1.1)
- Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi (et 1.2)
- Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyyn parantaminen (et 1.3)
- Energiatohokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen (et 2.1)
- Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen (et 2.2)
- Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen (et 2.3)

JTF

- JTF -erityistavoite (et. 7.1)

Esitysten tekeminen itäisen Suomen kehittämistoimenpiteiden toteuttamiseksi

Alueilla on käynnissä alueellisten rahoitussuunnitelmien valmistelu vuosille 2022-2024 (TEM:n kirje VN/6966/2019-TEM-57). **Mikäli itäisen Suomen alueella on kehittämistarpeita, joita ei pystytä kattamaan vuosien 2022-2024 EU:n alue- ja rakennepolitiikan varoilla tai muulla rahoituksella, alue voi tehdä työ- ja elinkeinoministeriölle esityksen siitä, minkälaiset toimenpiteet vaatisivat lisärahoitusta.**

Lisärahoitusta esittävän alueen tulee esittää uskottava ja perusteltu suunnitelma, josta käy selkeästi ilmi:

- mitä keskeisiä toimenpiteitä tulisi rahoittaa. Perustelun on hyvä sisältää konkreettisia hanke-esimerkkejä tai -aihioita
- esitettyjen toimenpiteiden kohdistuminen itäisen Suomen elinvoiman vahvistamiseen
- esitettyjen toimenpiteiden vastaavuus itäisen Suomen työryhmän esitysten kanssa. Konkreettisesti toimenpiteiden tulee liittyä esimerkiksi älykkään erikoistumisen mukaisiin osaamiskärkiin, ekosysteemityön tukemiseen, yliopistokeskuskonseptien kehittämiseen, digitalisaation tai vihreän siirtymän vauhdittamiseen. Esitetyt toimenpiteet voivat liittyä myös matkailuun
- esitettyjen toimenpiteiden ohjelmanmukaisuus
- esitettyjen toimenpiteiden lisäarvo suhteessa ao. toimenpidekokonaisuuksissa muutoin rahoitettaviin hankkeisiin

- esitettyjen toimenpiteiden rahoitussuunnitelma. Konkreettisesti on tehtävä esitys siitä, kumman ohjelmakauden ohjelmasta rahoitusta haetaan, miten paljon ja mille erityistavoitteille. Rahoitusta voi esittää myös molemmista ohjelmista.

Yli maakunnalliset hankkeet (esitetyt toimenpidekokonaisuudet) asetetaan työryhmän linjauksen mukaisesti etusijalle.

Esityksen perustelutapa on vapaa. Rahoitussuunnitelma-esitys (EU+valtio) on tehtävä käyttäen oheista liitettä. Rahoitussuunnitelma-esityksen tekemisessä on muilta osin noudatettava TEM:n aiemmin antamia ohjeita (TEM:n kirje VN/6966/2019-TEM-57) mm. kunta- ja muun julkisen rahoituksen osuuksien suhteen. Yli maakunnalliset hankkeet tulee euromääräisesti sisällyttää vain rahoittavan maakunnan rahoitussuunnitelma-esitykseen (ei siis kaikkien osallistuvien maakuntien rahoitussuunnitelma-esityksiin).

Maakuntien liitot vastaavat Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellisten rahoitussuunnitelmien valmistelusta aluekehittämisalainsäädännön mukaisesti. Mikäli alue haluaa tehdä työ- ja elinkeinoministeriölle esityksen lisärahoituksesta itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavien toimenpiteiden tukemiseksi, esitys ja siihen liittyvä rahoitussuunnitelma on hyväksyttävä maakunnan yhteistyöryhmässä. Maakunnan liiton tulee valmistella esitys yhteistyössä ELY-keskusten ja muiden alueellisten kumppanien kanssa. Rahoitussuunnitelman valmistelussa keskeistä on yhteistyö ELY-keskusten kanssa siten, että myös alueella välittävänä toimielimenä toimiva ELY-keskus on mukana keskusteluissa.

Alueiden tekemät esitykset on tarkoitettu otettavaksi huomioon EU:n alue- ja rakennepolitiikan varojen lisäkohdennuksessa itäiseen Suomeen. Kokonaisuudessaan EU:n alue- ja rakennepolitiikan varojen osalta tarkoitetaan enintään 13,5M€ lisäkohdennusta.

Aikataulu

Maakunnan yhteistyöryhmän hyväksymä perusteltu esitys sekä rahoitussuunnitelma lisärahoituksesta pyydetään toimittamaan **31.10.2022 mennessä** sähköpostilla osoitteeseen rakennerahastot@gov.fi.

Lisätietoja asiasta antavat tarvittaessa:

Rahoitussuunnitelman osalta: erityisasiantuntija Päivi Poikola (p. 029 504 7278)
Itäisen Suomen työryhmän osalta: erityisasiantuntija Helinä Yli-Knuutila (p. 029 504 7146)
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi

Aluekehitysjohtaja

Johanna Osenius

Erityisasiantuntija

Helinä Yli-Knuutila

Lisätiedot:

[Työryhmän loppuraportti: Itäisen suomen elinvoimaa vahvistavien toimenpiteiden selvittäminen TEM:n tiedote 2.9.2022](#)

JAKELU

Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Savon maakuntaliitto
Kainuun liitto
Keski-Pohjanmaan liitto
Kymenlaakson liitto
Lapin liitto
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon liitto
Uudenmaan liitto - Nylands förbund
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

TIEDOKSI

valtiosihteerityöryhmä
ELY-keskukset
Maakuntaliitot
TEM Marja-Riitta Pihlman
TEM Marjukka Aarnio
TEM Johanna Osenius
TEM Tapani Mattila
TEM Päivi Poikola
TEM Sonja Hällfors

VN/6966/2019-TEM-59

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: